

Asystentki i higienistki z nowym zakresem czynności

W dniu 13 czerwca 2025 roku wejdzie w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia określające szczegółowy wykaz czynności zawodowych dla wybranych zawodów medycznych, w tym asystentek i higienistek stomatologicznych. Zakres kompetencji został rozpisany bardzo szczegółowo – choć, jak wskazują lekarze dentyści, nie uwzględniono wielu zgłaszanych uwag środowiska.

Opracowała Patrycja Proc

Szczegółowy wykaz czynności zawodowych **asystentki stomatologicznej** to:

1. Przygotowywanie gabinetu stomatologicznego i stanowiska pracy lekarza dentysty do pracy:
 - 1) dobieranie wyposażenia i sprzętu do pracy zgodnie z wymogami ergonomii oraz środków ochrony indywidualnej i zbiorowej używanych w gabinecie lekarza dentysty,
 - 2) przygotowywanie stanowiska pracy lekarza dentysty i asystentki stomatologicznej,
 - 3) obsługiwanie aparatury i sprzętu medycznego zgodnie z instrukcją,
 - 4) porządkowanie stanowiska pracy lekarza dentysty i asystentki stomatologicznej oraz gabinetu lekarza dentysty zgodnie z procedurami,
 - 5) segregowanie i składowanie w miejscach do tego przeznaczonych odpadów medycznych.
2. Przygotowanie pacjenta do zabiegów stomatologicznych.
3. Asystowanie lekarzowi dentyście podczas wykonywania zabiegów stomatologicznych:
 - 1) asystowanie lekarzowi dentyście przy zakładaniu materiałów do wypełnień stosowanych w stomatologii,
 - 2) asystowanie różnymi metodami lekarzowi dentyście w trakcie wykonywania zabiegów stomatologicznych, w tym metodą pracy na cztery ręce i sześć rąk,
 - 3) dobieranie wyrobów medycznych oraz produktów leczniczych do zabiegów stomatologii

zachowawczej z endodoncją, chirurgicznych, periodontologicznych, protetycznych i ortodontycznych,

- 4) kontrolowanie pola zabiegowego, utrzymywanie jego suchości i widoczności podczas wykonywania zabiegów stomatologicznych,
- 5) podawanie produktów leczniczych na zlecenie lekarza dentysty,
- 6) kontrolowanie ciśnienia krwi i tętna pacjenta za pomocą dostępnej w gabinecie lekarza dentysty aparatury i sprzętu medycznego.

4. Współpraca w zespole wielodyscyplinarnym podczas wykonywania czynności zawodowych:

- 1) współpraca z zespołem wielodyscyplinarnym podczas wykonywania czynności diagnostycznych, profilaktycznych i leczniczych,
- 2) współpraca w zespole wielodyscyplinarnym podczas wykonywania zabiegów stomatologicznych w zakresie swoich kompetencji,
- 3) informowanie pacjenta o konieczności zgłoszenia się do poradni specjalistycznych na zlecenie lekarza dentysty, z zachowaniem ciągłości opieki.

Natomiast jeśli chodzi o **higienistki stomatologiczne** to do zakresu ich obowiązków należy:

- 1. Współpraca z lekarzem dentystą w czasie wykonywania zadań zawodowych:
 - 1) dobieranie metod pracy do zaplanowanych zabiegów profilaktycznych i asystowanie lekarzowi dentyście na jego zlecenie,
 - 2) współpraca z lekarzem dentystą podczas wykonywania zabiegów stomatologicznych,
 - 3) wykonywanie zadań jako druga asysta w zespole trzyosobowym,
 - 4) przygotowywanie pacjenta do zabiegów stomatologicznych, w tym specjalistycznych,
 - 5) informowanie pacjenta o zakresie niezbędnych zabiegów stomatologicznych, w tym specjalistycznych, zaplanowanych przez lekarza dentystę i wyjaśnianie przebiegu tych zabiegów pacjentowi,
 - 6) wykonywanie na zlecenie lekarza dentysty badań i pomiarów: badanie głębokości

kieszonek dziąsłowych, określanie wskaźników próchnicy oraz przyzębia, ocena barwy zębów, wykonywanie badań przesiewowych pod kątem chorób nowotworowych, wykonywanie testów ślinowych oraz wykonywanie dokumentacji fotograficznej,

7) pomiar ciśnienia krwi i tętna pacjenta za pomocą dostępnej w gabinecie lekarza dentysty aparatury i sprzętu medycznego,

8) zapisywanie wyników niezbędnych do realizacji planu profilaktyczno-leczniczego,

9) wykonywanie na zlecenie i pod nadzorem lekarza dentysty zabiegów profilaktyczno-leczniczych utrzymujących efekty leczenia, takich jak: usuwanie złogów twardych i miękkich, lakowanie, lakierowanie, diagnostyka próchnicy, profilaktyka próchnicy oraz piaskowanie uzębienia,

10) podawanie produktów leczniczych na zlecenie lekarza dentysty,

11) przekazywanie pacjentowi w formie ustnej i pisemnej zaleceń przedzabiegowych i pozabiegowych uzgodnionych z lekarzem dentystą,

12) współpraca w zespole wielodyscyplinarnym zapewniającym ciągłość opieki nad pacjentem.

2. Organizowanie środowiska pracy z uwzględnieniem narażenia na czynniki szkodliwe:

1) organizowanie miejsca pracy z ograniczeniem narażenia na czynniki szkodliwe, takie jak skażenie mikrobiologiczne, hałas, naświetlenie, promieniowanie jonizujące i wibracje,

2) wykonywanie czynności zawodowych związanych ze stosowaniem zasad aseptyki, antyseptyki, zasad postępowania w procesach niszczenia drobnoustrojów

chorobotwórczych oraz procedur postępowania z materiałem biologicznym skażonym w sytuacji wystąpienia zakażeń,

3) przygotowywanie, konserwowanie, dekontaminacja, przechowywanie aparatury i sprzętu medycznego stosowanego w stomatologii,

4) dobieranie metod postępowania zgodnie z aktualną wiedzą w kontakcie z pacjentami,

5) dobieranie aparatury i sprzętu medycznego do wykonywania zabiegów profilaktyczno-leczniczych utrzymujących efekty leczenia, takich jak: usuwanie złogów twardych i miękkich, lakowanie, lakierowanie, diagnostyka próchnicy oraz piaskowanie uzębienia,

6) stosowanie aparatury i sprzętu medycznego do diagnostyki i profilaktyki stomatologicznej,

7) przygotowywanie i przechowywanie wyrobów medycznych i produktów leczniczych stosowanych w stomatologii.

3. Wykonywanie wstępnych badań stomatologicznych, profilaktycznych i diagnostycznych zabiegów rehabilitujących jamę ustną:

1) wykonywanie wstępnych badań stomatologicznych do zabiegów stomatologicznych,

2) prowadzenie badań przesiewowych w różnych grupach populacyjnych,

3) planowanie i prowadzenie różnymi metodami profilaktyki indywidualnej i grupowej dostosowanej do poszczególnych grup pacjentów,

4) sporządzanie wycisków i modeli orientacyjnych uzębienia dla celów diagnostycznych na zlecenie i pod nadzorem lekarza dentysty,

5) organizowanie ciągłości leczenia pacjentów w trakcie użytkowania aparatów ortodontycznych,

6) rehabilitowanie jamy ustnej przy pomocy podstawowych ćwiczeń ortodontycznych,

7) wykonywanie zabiegów rehabilitacyjnych z zastosowaniem metod fizykalnych.

4. Prowadzenie stomatologicznej edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w różnych środowiskach społecznych:

1) promowanie zdrowego stylu życia,

2) planowanie i dobieranie różnych form i metod edukacji indywidualnej i grupowej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia jamy ustnej.

5. Udzielanie podstawowych wskazówek żywieniowych na temat racjonalnego odżywiania w celu zachowania zdrowia jamy ustnej.